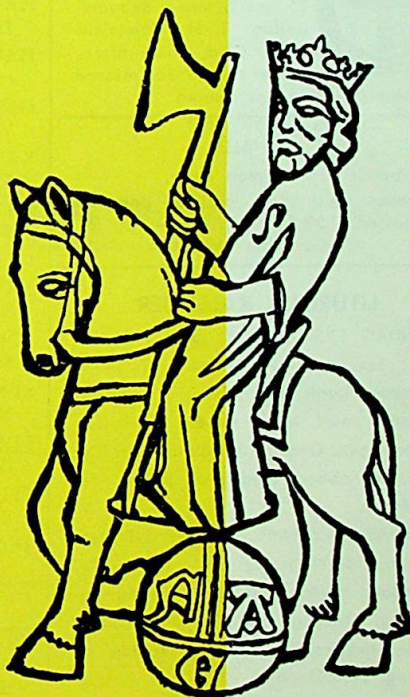

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

69. ÅRGANG

16. MARS 1957

A V I N N H O L D E T :

HYRDEBREV FOR FASTEN 1957 - TØMMERMANNEN JOSEF
DET MODERNE PORTUGAL - RADIO-SPØRSMÅL OG SVAR:
KIRKEN OG FATTIGDOMMEN - BLIKK PÅ TIDEN - KATOLSK
RADIOGUDSTJENESTE - MØTE MED ABBÉ PIERRE -
«JEG TROR» - EN GJETEKONKURRANSE - UTLANDET

NR
6

NESTE NUMMER KOMMER 30. MARS 1957.

Fastepreken i St. OLAVS KIRKE, Oslo

Hver søndag i fastetiden kl. 19.00 ved pater A. Ivens.

Søndag 17. mars: «Han svek uskyldig blod.» (Matt. 27, 4.)

Søndag 24. mars: «Salige er de som sørger.» (Matt. 5, 5.)

Fastepreken i ST. HALLVARDS KIRKE, Oslo

hver søndag i fastetiden i høymessen kl. 10.30 ved
sogneprest A. Castricum.

17. mars: «Ikke synderens død.»

24. mars: «Livet i overflod.»

31. mars: «For at dere skulle tro.»

Fastepreken i JESU HJERTE KAPELL, Stabekk

hver søndag i fastetiden i høymessen kl. 10.40 ved
pater Arno Gerritsma.

Fastelavnsfest

til inntekt for feriehjemmet

«PERSBRÅTEN»

i foreningslokalet, Akersveien 5,
Oslo.

Lørdag 30. mars kl. 17: BARNEAFTEN.

Søndag 31. mars kl. 19: FOR VOKSNE.

Loddsalg fra kl. 10.30. — Kafé.

Ta venner og kjente med.

MARIAKONGREGASJONEN.

FRANCISKUSHJELPEN

Urtegt. 29 11, tlf. 68 08 68, kontortid
kl. 12—13 alle hverdager unntatt lørdag.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke
Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd. } Oslo
St. Dominikus kirke
St. Elisabethstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet
St. Pauls Kirke
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus
Øyenklinikken
St. Josephs Hosp., Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Elisabeth Inst., Hammerfest
St. Theresia kirke, Hønefoss
St. Franciskus Hosp., Hønefoss

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 66 - Service: 56 35 92

BASAR

Vi har basar i tiden 18. mars — 7. april.
Støtt vårt arbeid ved å ta lodder!

St. OLAVS KLINIKK,
Tønsberg.

N.K.K.F.

Felleskommunion mandag
25. mars, Maria Bebudel-
sesdag, i St. Dominikus
Kirke, Oslo, under aften-
messen kl. 19.30. Messen
frembæres i Unionens mening.

IKKE ALLE

har betalt kontingenten enda.
Vennligst husk den, og vår postgiro-
konto nr. 159 86. Kr. 18.— pr. år.
St. Olavs eksp.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 17. MARS: 2. sønd. i Fasten.
Ep. I. Tess. 4, 1—7. Ev. Matt. 17, 1—9.
Mandag: Kyrill, bisk., bekj., kirkelærer.
Tirsdag: Josef, bekj., Kirkens universelle
vernehelgen. Onsdag: Ferialdag. Torsdag:
Benedikt, abbed. Fredag og lørdag: Fe-
rialdager.

SØNDAG 24. MARS: 3. sønd. i Fasten.
Ep. Efes. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—28.
Mandag: Marias bebudelse. Tirsdag: Fe-
rialdag. Onsdag: Johannes Damascenus,
bekj., kirkelærer. Torsdag, fredag og
lørdag: Ferialdager.

SØNDAG 31. MARS: 4. sønd. i Fasten
(Midtfaste). Ep. Gal. 4, 22—31. Ev.
Joh. 6, 1—15.

Har denne annonse noen verdi?
De avgjør det ved å benytte oss
som Deres forsikringsforbindelse

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00

OSLO

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

O-LO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høy- messe
OSLO: St. Olavs kirke,	7.00	11.00
Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	8.30	9.45 m. eng. pr.
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 37 78 68	—	8.15
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien.	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelsngt. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kapell, Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314.	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	—	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

HYRDEBREV FOR FASTEN 1957

Jacob Mangers

ved Guds miskunn og den Apostoliske Stols velvilje
Biskop av Oslo
til Bispedømmets presteskap og troende
hilsen og velsignelse i Herren

Høytelskede i Herren.

Fastetidens hellige og alvorlige dager minner oss om at vi skal gå i oss selv og bli oss mer og mer bevisst at vi må leve vårt liv med Gud, i overensstemmelse med hans planer, hans lov og hans ord. Det vil si at vi må komme i det rette forhold til Gud. Men det kan bare skje gjennom *bønn* som holder oss i stadig kontakt med ham. Derfor vil jeg i år tale til dere om bønnens rolle i vårt kristenliv. Det er selvfølgelig umulig i et kort hyrdebrev å gi en uttømmende fremstilling av bønnens vesen og mangfoldige aspekter. Jeg vil derfor nøye meg med å gi noen praktiske vink om hvorledes vi skal innrette vårt bønneliv.

Mange vil kanskje tenke at dette er da et emne av svært liten vekt og betydning i vår tid da så mange store og livsviktige problemer opptar sinnene, det være seg på religiøst, vitenskapelig, politisk og sosialt område. Det kan så synes for overfladiske og jordbundne mennesker. Men i virkeligheten er det det viktigste av alle problemer — det som er nøkkel til løsningen av alle andre: menneskenes rette forhold til Gud. Dersom alle mennesker: politikere, vitenskapsmenn, arbeidere og arbeidsgivere, sto i det rette forhold til Gud, da ville det være lett å løse alle problemer. Alt ondt — også vår tids hjerteskjærende tragedier — kommer av at menneskene vil klare seg uten Gud, sjalte ham ut av samfunnet og det offentlige liv. Med andre ord at de ikke står i det rette forhold til Gud.

Der hvor Gud ikke mer blir anerkjent som den livgivende kilde til det menneskelige samfunn, der svinner også rettferd, kjærlighet og fred. Bare religionen — og da i første rekke den kristne religion — eier de krefter som kan foredle menneskene, bedre de menneskelige kår og skape rettferdige sosiale forhold. Men det som gir religionen liv og sjel er bønner. Den er religionens livsuttrykk, religionens sprog. Derfor er bønner menneskenes første og viktigste plikt. Det er i og ved den at de kommer i det rette forhold til Gud. Den er nøkkelen til Guds hjerte, nøkkelen til himmelen, vårt evige hjem.

Bønnens vesen.

Hva vil det si: å be? Å be vil si: tale til Gud og med Gud, løfte sinn og hjerte opp til Gud eller samle seg i ham, ferdes med Gud enten som en skapning med sin skaper og tjener med sin herre eller — og da særlig det — som et barn med sin far og en venn med sin venn. Vi kan jo aldri tape av syne at Gud er vår skaper og herre og at han en gang skal bli vår dommer. Likevel er bønner fram for alt en samtale med Gud som vår far og vår venn.

Mange mennesker har en gal oppfatning av bønner. De tror at det er en religiøs øvelse som skal gjøres etter fastlagte formler, til bestemte tider og på bestemte steder, f. eks. morgen og aften, i kirken, ved gudstjenesten, og at de dermed har oppfylt bønnens plikt. Dette har selvfølgelig sin store betydning og må ikke forsømmes. Men bønner er langt mer enn det. Den er sjelens pust, sjelens innånding av den himmelske luft. Uten denne innånding dør nådelivet i sjelen. Bønner er en helt naturlig funksjon for den sjel som tror på Gud, håper på ham og elsker ham, slik at den etter sin natur er *vedholdende, hengiven og tillitsfull*. Det menneske som med oppriktig hjerte møter Gud som sin skaper og sin far, kan ikke annet enn falle på kne eller folde hendene i tilbedelse, anger, takk og påkallelse.

Bønnens ånd.

Her er altså ikke bare tale om den muntlige bønn. Den muntlige bønn er ikke alltid mulig, og det er ikke det viktigste, selv om også den — som vi skal se — har sin store oppgave og betydning i kristenlivet. Det som det først og fremst kommer an på er å ha hva vi kaller *bønnens ånd*, det vil si å ha uavbrutt kontakt med Gud, stadig innånde den guddommelige luft som er en vesentlig betingelse for sjelens åndelige liv.

I det daglige strev og i de mangfoldige plikter er det ikke alltid mulig å si fram mange bønner eller tilbringe lang tid i kirken eller ta fram rosenkransen. Når Guds vilje eller kjærlighet til Gud er bevegelsesgrunnen til alt vi foretar oss av pliktfølelse, i lydighet, selvfornektelse og hengivenhet, så er det en herlig bønn som vedvarende holder oss i kontakt med Gud og bringer oss i det rette forhold til ham. Eller når vi på gaten og vårt arbeidsfelt med velvilje og kjærlighet ser på de mennesker som krysser vår vei, husker at Gud har preget sitt bilde i dem alle og at de alle er gjenstand for hans kjærlighet, da er det en bønn som Gud har sin glede i.

Vi gjør da ikke annet enn å gjøre levende i oss den bønn som Vår Herre selv har lært sine apostler.

Apostlene ba ikke Herren om å lære dem bønner. De kjente selv en lang rekke av vidunderlige bønner hentet fra Skriften og forfattet av David eller profetene. Likevel hadde de følelsen av at det ikke var selve bønnene eller ordene det kom an på, men sjelens forhold til Gud. De sa heller ikke: «Lær oss en ny bønn», men: «Lær oss å be». Og Herren svarte ikke: «Denne eller denne bønn skal dere be», men: «*Slik skal dere be*».

Det er vel verdt å legge merke til forskjellen. Når Vår Herre formaner til bønn uten opphør, så er det ikke hans mening at vi stadig, dag og natt, ordrett skal gjenta «Fader vår». Han vil gi oss et eksempel på det sinnelag som må besjele alle våre bønner, hele vårt liv og vårt forhold til Gud og våre medmennesker. Og det er nettopp det som gjør at ingen annen bønn er så skjønn og altomfattende som Herrens bønn. Den legger vekten på sinnelaget, på sjelens innstilling.

De daglige bønner.

Likevel, høyelskede i Herren, er det overmåte viktig, ja påkrevd at denne sjelsinnstilling kommer til uttrykk i mer konkrete former, på fastsatte tider i dagens løp og ved forskjellige anledninger, ellers dør den bort. Det er da også en eldgammel kristen skikk å be særlige bønner morgen og aften, før og etter måltidet, Angelus-bønnen, en kort bønn en gang imellom under arbeidet og i vansker. Ingen virkelig god katolsk kristen kan la være å be disse «daglige bønner».

Jeg vil på det mest innstendige anbefale til alle her å ha vår guddommelige Mesters eksempel for øye. Da han ble menneske, sa han: «Se, jeg kommer, Gud, for å gjøre din vilje» (Heb. 10, 7). Det var Jesu morgenbønn. Før han døde på korset ba han til sin himmelske far: «Far, i dine hender overgir jeg min ånd» (Luk. 23, 46). Det var hans aftenbønn. Ved den siste nattverd velsignet han først brødet og vinen og etter måltidet ba han takkebønnen (Matt. 26, 26—30). Likeså ved mangfoldiggjøringen av brødrene (Joh. 6, 11). Det var Jesu bordbønn. Evangelistene forteller at han i sitt offentlige liv ofte trakk seg tilbake for å be (Matt. 14, 23), (Mark. 1, 35. Luk. 6, 12). Det var hans bønn under arbeidet, hans samtale med Faderen om frelsesverket: hans Angelus-bønn. I sin svære sjelekamp i Oljehagen ba han «Far, ikke min vilje skje, men din» (Luk. 22, 43). Det var Jesu bønn i lidelse, prøvelse og vansker.

Det kan vel ikke tenkes noe mer opphøyet og samtidig mer tilpasset og konkret eksempel på disse daglige bønner enn det Mesteren selv gir oss her. «Se, jeg kommer, Gud, for å gjøre din vilje». Det er den fullkomne *morgenbønn*, *hovedtanken* som må besjele hver kort eller lang morgenbønn. Det er hva vi kaller «*den gode mening*», viljen til å vigsle til Guds ære dagens arbeid og hvile, sorg og glede, hvert ord og hver handling. Hvem har ikke tid til i det minste hver morgen å be denne bønn som inneholder alt og setter oss fra dagens første øyeblikk i det rette forhold til Gud og derfor må trekke hans velsignelse over dagens gjøremål og foretagender?

«Far, i dine hender overgir jeg min ånd». Det er en *aftenbønn* som må røre Guds hjerte. Den er jo et uttrykk for barnlig tillit og hengivenhet til Guds godhet og miskunn. Den som ber den med det rette

sinnelag, kan hvile trygt. Guds engler vil våke ved hans leie.

Og hva er *bordbønnen* annet enn den takknemlige erkjennelse av at det er Gud som gir oss vårt daglige brød som han skal velsigne og som vi skal bruke til hans ære og vårt eget timelige og evige vel? Om det i mange tilfelle kan være umulig å si en muntlig bønn, så er det alltid lett å tenke på Ham som all god gave kommer fra, og det må aldri forsømmes.

I dagens løp minner klokken oss tre ganger om at vi skal stanse et øyeblikk og be «*Angelus-bønnen*», det vil si: med engelen Gabriel å hilse Guds hellige mor og fordype oss i det store mysterium at Guds sønn er blitt menneske for vår skyld, for å gjøre oss til Guds sønner og døtre. Denne bønn er et kjennetegn for enhver sann katolsk kristen, og jeg ber dere alle om å være tro mot dette katolske adelsmerke.

Det gis vel neppe noen dag som ikke bringer med seg skuffelser, motgang og vansker i en eller annen form. Ikke noe menneske blir spart for sorg og smerte i dette jordeliv. Skal vi da murre og klage, bli motløse eller tvile på Guds godhet? Nei. Da må vi tenke på Frelseren i Oljehagen og si med ham: «Far, ikke min vilje skje, men din». Og Gud vil da også sende en engel for å trøste og styrke oss, det vil si gi oss den nåde å bære lidelsen med tålmod og hengivenhet.

La aldri under noen omstendighet være å be disse daglige bønner.

Fellesbønnen.

Også den felles bønn spiller og må spille en stor rolle i det kristne liv og den kristne husholdning. «Hvor to eller tre er forsamlet i mitt navn», sier Frelseren «der er jeg midt blant dem» (Matt. 19, 20). Ut fra disse guddommelige ord har de kristne til alle tider lagt den største vekt på fellesbønnen. I den kommer den kristne samhørighet til uttrykk. Alle er vi jo ett legem i Kristus. Hva er da mer naturlig enn at vi også i fellesskap bekjenner at vi er Guds barn, brødre og søstre i Kristus og at vi derfor også i fellesskap lover og priser Herren, takker ham for hans uendelige godhet mot oss og ber ham holde alt ondt fra oss som jo er hans familie?

Det er denne tanke og denne bevissthet som ligger til grunn for de mange fellesandakter, så som prosesjoner, vallfarter, mai- og rosenkransandakter, som det kristne folk spontant har satt i gang og propagerert. Det er naturlig at troen blir satt om i bønn. «Hold dere nær til Gud, og han vil holde seg nær til dere», sier apostelen Jacob (4, 8). Folket er overbevisst om at de store katastrofer som truer et helt land eller en hel verdensdel, bare kan bli avverget når alle i fellesskap går inn for å tryggle Gud om nåde og miskunn og «holder seg nær til ham».

Jeg oppfordrer inntrengende alle våre trosfeller til å ha dette for øye og å fylle kirkene eller møte opp når vi holder slike andakter, og da særlig når det gjelder viktige anledninger som Kristi legemsprosesjon, fellesbønn for fred, de kristnes gjenforening i troen, de forfulgte kristne i forskjellige land. Å holde seg borte fra disse fellesandakter er tegn på mangel av katolsk ånd og forståelse av det kristne fellesskap eller samhørighet.

Men, det jeg særlig vil legge dere på hjertet, høytelskede i Herren, er *fellesbønnen i hjemmet*, i

familiekretsen. Hvert katolsk hjem må ha et katolsk preg. Alt i det gamle hedenske Roma fantes i hvert hjem et alter eller et gudebilde. Ved visse anledninger frembar hele familien der sine bønner og sitt offer. Må ikke mange kristne familier i våre dager føle seg skamfulle over at de i sin gudsdyrking står så langt tilbake for disse hedninger? Det fins selv kristne hjem der en forgjeves søker et bilde av den korsfestede Frelser, som dog burde være hjemmets største klenodium og ha den mest fram-tredende plass. Der skulle hele familien samle seg for i fellesskap å be aftnebønnen og så sant det er mulig — rosenkransbønnen. Tenk hva det ville bety for barnas kristne oppdragelse og framtid!

Dessverre er det blitt slik at de utallige moderne adspredelser som teater, kino, musikkafteiner, selskaper . . . nesten ikke mer levner tid til fellesbønn i hjemmet og har for en stor del fortrenget disse eldgamle katolske skikker. Men, Gud skje takk, kan en enda i forskjellige katolske egner, særlig på landet, høre rosenkransbønnen bli bedt av hele familien etter aftensmåltidet, før barna går til ro og de voksne tar seg en velfortjent adspredelse. Gid dette kunne også bli skikk her i våre katolske familier, i det minste noen ganger om uken, særlig om vinteren. Da ville våre familier stå i det rette forhold til Gud, og Gud ville holde seg nær til dem.

Den mest fullkomne fellesbønn er *den liturgiske bønn* som er Kirkens, Kristi mystiske legemes, Kristi bruds egen bønn. Ikke noe sted blir det kristne fellesskap og menneskenes rette forhold til Gud så levende som i Kirkens offisielle gudstjeneste: som er det hellige messeoffer og de lovsanger som Kirken har foreskrevet som sine liturgiske bønner i offisium og ved meddelingen av sakramentene. De er uttrykk for Guds evige sannhet og Kirkens uforanderlige tro. Jeg vil ikke her gå inn på dette. Jeg vil bare oppfordre alle til å innforlive seg i disse liturgiske bønner, særlig i det hellige messeoffer. Der styrkes den kristne samhørighet og der øser alle nåde og frelse av selve Guds hjerte og vokser utover sitt eget skrøpelige *jeg* for å bli mer og mer innlemmet i Kristus, levende lemmer på Kristi legem.

*

Høytelskede i Herren. Uten bønn slokner nådelivet og troen, slik som lampen slokner når oljen mangler. Den som ikke mer ber, synder mot Gud og sin egen menneskenatur på samme måte som et barn som ikke mer vil tale med far og mor, handler naturstridig. Når menneskene atter lærer å be godt og se i bønnen en helt naturlig plikt, når de i bønnen søker trøst og botemiddel mot tidens onder og skadelige strømninger, da vil mange moralske og sosiale sår bli lagt. «For vedholdende bønn fra en rettferdig har stor makt», sier apostelen Jacob (5, 16).

Jeg slutter med denne formaning av apostelen Judas: «Bygg opp dere selv på deres hellige tro, be i den Hellige Ånd, hold dere oppe i Guds kjærlighet og vent på vår Herres Jesu Kristi miskunn til evig liv» (20—21).

Den hellige Treenighets, Faderens, Sønnens og den Hellige Ånds signing stige rikelig ned over dere alle og bli alltid hos dere.

Gitt i Oslo 2. februar 1957.

† *Jacob Mangers*,
biskop av Oslo.

Tømmermannen Josef

Et brev fra Paul Claudel til Sylvian Pitt.

Kjære venn, du ber meg om å prate med deg en gang iblant og fortelle hva mine tanker er opptatt med. Jo, nå skal du høre:

Det som fyller dem for øyeblikket er St. Josef, denne store og litt gåtefulle skikkelsen hvis blotte navn får de overlegne til å smile. Han var både en alminnelig arbeider og en adelsmann. Han var både munter og taus, hadde en stor, edelt formet nese, muskelsterke armer, og hender som ofte hadde fille på en finger på tømmermanns vis. Han var ikke avholdt av Nasarets befolkning; det er vel neppe de som følger et særpreget kall. Og hva er vel underligere enn frivillig kyskhed for en mann, og da særlig på den tiden? Hvorfor hadde han truffet et slikt valg? Hvor tålmodig og sterkt han måtte verge seg mot kjedsomheten, lik solen som hver morgen begir seg ut på samme bane uten å bli lei av det.

Jeg ser ham en høstdag komme tilbake fra Haifa der han hadde hentet materialer i en skrøpelig kjerre. Jeg ser ham gå over Kisonbekken, hvor hele Esdrelonssletten brer seg ut for blikket like til fjellene hinsides Jordan — et område som omfatter hele seks stammer. Kjerren synker i sølen like til hjulakslene. Siden ser jeg ham i verkstedet en solfylt morgen, jeg hører sagen og den dumpe lyden fra vedstykkene, jeg hører et barn som leter etter ham og som roper: Josef! Josef! Verkstedet var sikkert et yndet sted for barn, slik som snekkerverksteder alltid er det.

Og så ser jeg alles forbauselse når han kommer tilbake fra Jerusalem med sin pur unge trolovede, så vennlig og søt (ikke særlig elsket av denne verden hun heller). Jeg ser dem for meg når de kommer hjem, og jeg ser også den hjelpsomme nabokonen som hadde satt huset i stand. Spør om sladderer gikk om kvelden ved vannposten!

Josef er det skjulte livs beskytter. Skriften gjengir ikke et eneste ord av ham. Tausheten er Ordets far. Så full av kontraster han er! Han er vernehelgen for ugifte og familiefedre, for verdensmennesker og klosterfolk, for prester og forretningsmenn! For Josef var tømmermann. Han var nødt til å drøfte med kundene og undertegne små kontrakter, mase på seige betalere, forsvare sin sak, løpe en risiko, skaffe seg materialer til billigste pris og overveie leilighetskjøp, osv.

Hvor rørende måtte ikke hans siste dager være under Jesu og Marias omsorg, da han var blitt for skrøpelig til å arbeide lenger. Jeg ser for meg kusken til en av disse vakre damene som reiste til Tiberias sjø, hvordan han stanset hos den syke tømmermannen for å få vognen reparert. Det er Jesus selv som påtar seg det og som tar verktøyet ut av Josefs hånd. Alt dette går for seg uten ett ord, midt i dette romerske keiserdømme, like fullt av hovmot og ugjerninger som vår moderne sivilisasjon. Her er ingen Cæsar eller Platon. Bare tre fattigfolk som holder av hverandre — de samme som skal fornye jordens åsyn.

Dette foregår ved foten av Tabors runde topp, og i det fjerne ser man Karmels langstrakte fjellrygg. Landsbyene i nærheten heter Kana, Nahum, Endor, Megiddo. I løpet av tre timer kommer man til Genesaretsjøens omegn, blendende i det strålende sollys. På Jesu tid var dette et søkt kursted, men nå ligger det øde og ubebodd.

Din hengivne

Paul Claudel.

Det moderne Portugal

HELDIG LØSNING AV FORHOLDET
STAT OG KIRKE

Det moderne Portugals religiøse historie begynner i Fatima i 1917, slik fortøner det seg for hver eneste portugisisk katolikk. Nå er det selvsagt vanskelig å skille ut den andel som overnaturlige manifestasjoner kan ha i et folks historiske utvikling. Det er verd å merke seg at til forskjell fra de fleste andre vesteuropeiske land, endog innbefattet Spania, forble Portugal uberørt av de bevegelser som i det 19. århundre bante vei for en dyp og rik religiøs renesanse. Det forekom intet i Portugal som kan minne om Lacordaires innflytelse eller dominikanerordenens gjenopprettelse i Frankrike, intet som kan sammenlignes med Oxfordbevegelsen i det protestantiske England, heller intet i retning av den tyske katolske oppvåknen.

Den forfølgelse som fant sted i Portugal i 1910 angrep en anemisk kirke: folket selv reagerte ikke, prestskapet holdt på å forsvinne. For å gi utseende av en illusorisk maktposisjon hadde Kirken sluttet seg for fast sammen med et dødssykt kongedømme. Det er derfor forståelig at kardinal Cerejeira i en tale nylig protesterte av all kraft mot selve idéen om å gjenopprette «det gamle regime», og uttalte seg for konkordatet som nettopp setter seg mot enhver form for statskirke. Kirken i Portugal hadde lidt for meget vondt ved å være en statskirke. Avkristningen som fortsatte etter 1910 nøyte seg ikke med å angripe Kirkens institusjoner; da det ikke fantes tilstrekkelig motstandsvilje, ikke nok prester, ikke aksjonsmidler, ikke legfolk som var opplærte og våkne, nådde avkristningen helt inn til folkesjelen. Man ser spor og virkninger av dette nå i dag, det er nok å tenke på den minimale religiøse praktisering blant befolkningens mannlige del.

Åpenbaringene i Fatima

Det var under slike omstendigheter at de berømte åpenbaringer fant sted i Fatima fra 13. mai til 13. oktober 1917. De ble årsak til en folkebevegelse som vokste i omfang ettersom årene gikk. Samtidig begynte de politiske forhold å utvikles, og fra september 1917 av arbeidet en ny regjering med å få gjenopptatt forbindelsene med Vatikanet, og med å omforme separasjonsloven. Om ikke lenge oppsto det et portugisisk katolsk sentrum som fikk innvirkning endog på det politiske område. Et av dets organer var det såkalte C.A.D.C. (Det kristne demokratiske akademiske sentrum), hvor den fremtidige president Salazar var en av de drivende krefter, likeså den fremtidige kardinalpatriark av Lisboa.

Men av langt større betydning enn de politiske «sammentreff» som aldri unngår å virke litt mistenkelige, er den utvilsomme rolle som Fatima har spilt, både for hierarkiet og for folket. Fatima har vært en ytterst mektig impuls som har bevirket en fornyet tillit til Kirkens fremtid, gitt støtet til folkerike pilegrimsferder og en oppvåknen av Mariadyrkelsen, til en fornyelse av presteseminariene og misjonsvirksomheten. Denne fornyelse er en av de mest be-

merkelsesverdige kjensgjerninger i Portugals religiøse historie.

Likeså fikk de religiøse ordener oppleve en relativt betydelig utvikling. De var blitt meget alvorlig angrepet; i 1933 f. eks. var det bare 370 munkere i hele Portugal, i 1955 var tallet steget til 1155. Det samme gjelder for de kvinnelige ordenssamfunn: Mens det i 1918 praktisk talt ikke var noen ordenssøstre igjen i landet, var det 4150 allerede i 1933!

Nå har hendelsene i Fatima i og for seg fått en barokk og fantastisk karakter, som f. eks. er påtagelig forskjellig fra det som foregikk i Lourdes. Man må da huske at disse begivenhetene — som de kirkelige myndigheter har erklært for ekte og sanne — antok en form som passet for Portugals spesielle mentalitet og situasjonen i 1917. Hvordan det nå er, en av våre venner i Lisboa resymerer hele Fatimas betydning i landets religiøse historie med disse ord — og ingen portugisisk katolikk ville nekte å underskrive dem: «Det er umulig å gi uttrykk for alt det vi skylder Fatima. Portugal hadde fullstendig glemt sin tro og sine religiøse tradisjoner da Vår Frue viste seg for de tre små gjeterne. Fra den dag av har landet lært veien til Fatima og på ny slått inn på sine fedres vei.»

Men så å ville trekke den slutning at «l'Estado Novo» — den nye stat — ti år senere var en forsynets tilskikkelse, det er å gå lenger enn nødvendig. For å forstå Kirkens nåværende stilling i Portugal er det da utvilsomt bedre objektivt å undersøke hva som særpreger dette regime som portugiserne kaller l'Estado Novo.

Den nye stat

Det var den militære bevegelse i 1926 som åpnet døren for det nye politiske regime som navnet Salazar symboliserer. Her skal ikke felles noen politisk dom over dette regime, vi vil bare forsøke å presisere i hvilken grad det har forandret betingelsene for Kirkens liv og eksistens.

Det er en utvilsom kjensgjerning at den overveldende majoritet av befolkningen, og særlig katolikene, tok imot den nye statsform med takknemlighet som følge av den katastrofale erfaring de hadde fått i dette sekels første 25 år. Hva Kirken angår, grunnla president Salazar — selv katolikk — sin religionspolitikk på det dobbelte prinsipp: adskillelse av stat og kirke og selvstyre for begge. Konstitusjonen av 1933 godkjenner både Kirkens juridiske selvstendighet og dens handlingsfrihet.

Likevel ville det være uriktig å nekte for at regimet møter en viss opposisjon, også i katolske miljøer. Det har f. eks. vært friksjoner mellom regjeringen og avisen «O Trabalhador», som til slutt måtte gå inn. Den politiske situasjon åpner lett døren til fristelser som hverken den menige katolikk eller medlemmer av presteskabet i det lange løp unngår. I en tale 29. november i fjor hentydet kardinal Cerejeira til «disse Kirkens menn som har glemt at det er bedre for prestene å befatte seg med de ting som hører Gud til.» Han understreket at disse «politiske fristelser» ikke engasjerte hierarkiet, men at dette endog formelt fordømte dem. Også på undervisningsområdet, særlig når det gjelder den høyere undervisning, forekommer det konflikter mellom Kirken og Staten.

Konkordatet av 1940: Kirkens juridiske stilling

Konstitusjonen av 1933 inneholdt prinsippene for regjeringen Salazars religionspolitikk, som førte til en overenskomst med Vatikanet den 7. mai 1940. Dette konkordat hadde den veldige fordel for Kirken at dens juridiske stilling overfor Staten kom inn i faste og utvetydige former, og videre kunngjorde konkordatet offisielt Kirkens absolutte uavhengighet av den politiske makt. Siden 1940 har således Kirken i Portugal kunnet utvikle den omorganisering som såvidt var begynt i de ti foregående år. Og her er det uten tvil på sin plass å understreke den rolle som kardinal Cerejeira har spilt; han overtok patriarkatet i Lisboa samtidig med at dr. Salazar gikk inn i regjeringen.

1940-konkordatet er for en stor del et resultat av statssjefens og kardinalpatriarkens forenede anstrengelser. Men selv om den sistnevnte har sørget for en vennlig og imøtekommende holdning fra Kirkens side i forholdet til Staten, har han ikke holdt opp å bekrefte at Kirken ikke under noen omstendigheter vil kunne gi noe politisk regime sin garanti.

Kirkens tese er stadig blitt gjentatt av kardinal Cerejeira, som bestreber seg på å virkeliggjøre den effektivt i sin holdning og sin gjerning, og det er den som har dannet grunnlaget for konkordatet: adskillelse og frihet. Utvilsomt er denne iver etter å unngå den gamle klerikalismes feil den viktigste grunn til at Kirken i Portugal har villet beholde prinsippet om adskillelse. Samtidig er det sørget for en praktisk anvendelse som er forenlig både med Kirkens lære i sin helhet og med den nasjonale tradisjons spesielle karakter.

Nå har samarbeidet mellom Kirken og Staten innenfor rammen av de to makters adskillelse og selvstyre visselig ikke vært fri for vanskeligheter. I løpet av de snart 17 år som konkordatet har bestått har det stadig vært en del uklarheter, og ettersom erindringer om de voldsomme forfølgelser i begynnelsen av dette århundre fortaper seg, blir den katolske opinion utvilsomt mer følsomt for enkelte mangler.

*

Det synes nå som om Kirken i Portugal — som har virkeliggjort en bemerkelsesverdig gjenoppreising når man tenker på stillingen like etter 1910 — føler trang til å utvide sine horisonter og bli anerkjent også utenom de nasjonale grenser for hva den er og vil være. Dette er sikkert noen av grunnene til at mange portugisere ønsker å gjøre opp en slags status over Kirkens utvikling siden konkordatet ble sluttet. Man må i alle fall bli slått av det faktum at kardinalpatriarken valgte dette tema for den betydningsfulle tale han holdt i november i fjor, og som vi har hentydet til også tidligere. To ting fremstår klart:

1. Kirkens uavhengighet. (Enhver tilbøyelighet til politisk underkastelse utelukkes og fordømmes.)

2. Uten å innlemmes i styremakten og uten på minste måte å sikre den sin støtte, erkjenner Kirken at L'Estado Novo har skapt gode betingelser for dens oppreisning og utvikling, uten å gjøre inngrep i dens rettigheter og ved å garantere den en effektiv frihet.

(*Informations Catholiques Internationales.*)

RADIO

spørsmål og svar

Ved pastor Edvard Vogt.

Pastor Edvard Vogt besvarer tilsendte spørsmål i forbindelse med religion og moral i en norsk sending over Vatikanets Radio den fjerde onsdag i hver måned. Sendingen finner sted kl. 16.45 over bølglengdene 19.84, 25.67, 31.10 og 41.20 meter. Neste sending er 27. mars. Adressen er: Vatikanets Radio, Vatikanet.

• En lytter fra Oslo spør: «**HVORDAN SER DEN KATOLSKE KIRKE PÅ FATTIGDOMMEN?**» Svaret er at den ser på fattigdommen som et resultat av manglende produksjon og av mangelfull fordeling av livsformenheter. Lokalt kan den skyldes manglende naturrikdommer, men sett under ett skyldes den moralske begrensninger hos menneskene, — moralske begrensninger som Kirken mer enn noen annen organisasjon har angrepet og angriper ved ondets rot.

• Hun spør videre: «**ER DET IKKE EN UOVERENSTEMMELSE MELLOM DE RIKE KIRKEBYGNINGENE I DE KATOLSKE LANDENE OG FATTIGDOMMEN BLANT FOLK?**» Ingen av de ting, fra sten til gull og malerier, som inngår i kirkebygningene ville ellers ha vært produktive. De er gitt ved gaver som er gått til lønn for de mennesker som har laget dem og som normalt ikke ville ha funnet annen beskjeftigelse. Deres skjønnhet er viet Gud, men de representerer folkets eiendom og de er de virkelige «Folkets Hus». De er ofte det eneste som løfter folkets liv opp over elendigheten og bare kjøperne ville tjene på at de ble solgt. I særlige krisesituasjoner har mange biskoper solgt kirkens løsøre til privatfolk for å fylle et bestemt behov, men dette kan aldri løse selve fattigdommens problem, fordi det intet har å gjøre med produksjon og fordeling av løpende produksjon. Kirkene med sitt utstyr er gitt til et bestemt formål og giverens hensikt må respekteres.

• Spørsmålet fortsetter: «**I DET HELE, HVA GJØR KIRKEN FOR Å RETTE PÅ DE SOSIALE ULIKHETENE? KAN DEN GJØRE NOE VED DET?**» Like opp til århundreskiftet var Kirken stort sett den eneste institusjon som sørget for de fattige og slik er det fremdeles i mange land. Denne sosiale virksomhet ble før dels finansiert ved bidrag fra de mer velstående, men mest ved inntekter fra Kirkens landeiendommer. Disse ble i mange land beslaglagt av konger og adelsmenn på 1500 tallet. Da dette f. eks. skjedde i England måtte en uhyre omfattende sosial virksomhet innstille og en betydelig del av det engelske folk ble kastet ut i en elendighet og en utbytning som det aldri før hadde erfart. Også i moderne tid har vi tallrike eksempler på at antikirkelige regjeringer har beslaglagt kirkegodset, uten tanke på å overta Kirkens sosiale arbeid. I Mexico var i begynnelsen av forrige århundre folkeopplysning og sosialforsorg bevislig meget bedre enn i samtidens England. Så fikk Kirkens fiender makten og begynte systematisk å hindre Kirkens arbeid, og undervisning og forsorg sank ned til et bunnmål. Når mange katolske land er fattige skyldes det dels uheldige produksjonsmessige forhold, dels makt- og vinningsyke hos de anti-kirkelige regjeringer de alle har hatt. Overalt har anti-kirkelige lover vært viktigere enn de fattiges interesser.

BLIKK på TIDEN

Velferdsstatens fredløse

■ Når dette leses er det en måned siden direktør Olov Hartman med inntrengende alvor talte i Det Norske Studenter-samfund om abortlovgivningen og menneskeverdet. I sin slutt-replikk i debatten beklaget han — ifølge pressereferatene — at vi hos oss åpenbart hadde møye med å begripe og fastholde sakens høyst skjebnesvangre *prinsipielle* side, det vil si dette enkle, at før man handler — med livets utslettelse til følge — må man ha gjort seg en slags begrunnet idé om hva man egentlig gjør. Hele opplegget til en ny abortlovgivning i Norge er imidlertid preget av en hårdnakket og omhyggelig taushetens sammensvergelse omkring dette ene avgjørende problem: Hva er det som skjer når legen ødelegger barnet i mors liv? Enten er fosteret en slags godartet svulst, hvis skjebne er underordnet morens medisinske og — foreslår man — sosiale velbefinnende. Eller så er fosteret en menneskelig person. I det første tilfelle er aborten en operasjon. I det annet tilfelle er den drap. Å gå til avstemning over en ny abortlov uten å ha veiet disse alternativer mot hverandre er et skritt — dessverre ikke det første — på veien tilbake mot barbariet.

At opinionen her står splittet, det vet vi. Men at våre høyeste medisinalmyndigheter, representert ved helsedirektøren dr. Karl Evang, i en offentlig diskusjon opptre som om dette prinsipp-problem overhodet ikke eksisterer, er en temmelig makaber foreteelse, og etter vår vurdering uverdige en kultur-

• Videre «**HAR KANSKJE IKKE KIRKEN SA STORE RIKDOMMER SOM DET SYNES**». Det er like galt å tale om Kirkens uhyre rikdommer på grunnlag av en beregning av at til enkelte tider og på enkelte steder så og så stor prosent av jorden «tilhører» Kirken, som det ville være å tale om det norske sosialdepartements uhyre rikdommer på grunnlag av en kapitalisering av de 600 millioner kroner det årlig disponerer til sosiale formål. Statsråd Harlem ville antagelig bli forbauset om han på dette grunnlag ble utnevnt til verdens rikeste mann med en formue på 10 milliarder kroner. Kirkens biskoper har lenge måttet finne seg i en slik matematikk. Det det reelt dreier seg om er at Kirken hjalp de fattige og finansierte et undervisningsvesen og et verdig gudstjenesteliv på den eneste praktisk mulige måte, ved å beskatte de relativt privilegerte bønder som ved Kirkens hjelp var kommet i reell om ikke alltid juridisk besittelse av landeiendommer.

• «**ELLER SER KIRKEN DET IKKE SOM SIN OPPGAVE Å GJØRE LIVET HER PÅ JORDEN LETTEST MULIG FOR MENNESKENE? MENER DEN M. A. O. AT FATTIGDOMMEN KAN HA SIN VERDI?**» Kirken mener at vi har en alvorlig plikt til å avhjelpe andres nød og lidelser. Når ansvarsfølelsen er større i Kristenheden enn i andre parter av verden, kan dette utelukkende tilskrives Kirkens arbeid. Vi har hverken fått den ved vår germanske, vår greske eller vår romerske arv. Men Kirken lærer også at den forsakelse den enkelte pålegger seg selv for derved å komme nærmere den lidende Kristus, har en uendelig stor verdi i forhold til Gud og mennesker.

nasjon. Der finnes intetsomhelst biologisk eller moralsk grunnlag for å «velge» eller administrativt «bestemme» at et foster ikke er et menneske, at det ikke er forlenet med det vergeløse og sakesløse individs uavkortede rett til samfunnets beskyttelse mot overgrep.

Det er en grov og demagogisk fortegnelse når man på visse hold, som ikke evner å heve seg til den kristne respekt for menneskeverdet, fremstiller det som om det er ufølsomhet for den nødstedte morens faktiske tragedie å avvise prinsipielt ødeleggelsen av hennes ufødte barn. Magister Finn Jor setter med prisverdig stringens fingeren på selve sakens kjerne når han i et åpent brev i pressen avkrever helsedirektøren en nærmere begrunnelse for bl. a. hans frittsvevende påstand om at der er et «helt avgjørende» prinsipielt skille mellom det å ta livet av et født barn eller å ta livet av et foster.

Direktør Olov Hartman.

Vi deler ikke «Morgenpostens» forbehold til beste for hva man kaller medisinske indikasjon, og etterlyser deres etiske begrunnelse. Skråplanet begynner ifølge vår vurdering der hvor man antar at livsfare berettiger til drap på sakesløs person, et prinsipp ingen rettspleie turde knesette i de mellommenneskelige forhold, og som følgelig heller ikke kan vendes mot det ufødte menneske, hvis man først tillegger det persons verdighet. Men vi verdsetter den intelligente humanitet som inspirerer følgende redaksjonelle betraktninger (19. februar):

«Den tankegang som ligger bak (...) vidner om en fundamental brist i synet på mennesket. At vi skal ha medlidenskap i familie, for hvem et barn er en belastning i sosialt henseende er klart, og her må alt settes inn for å hjelpe. Men hva så med barnet? Har det ingen rettigheter og ingen verdi?»

Studentersamfundets emne var «Når begynner menneskeverdet?», og på dette spørsmål finnes bare ett konsekvent svar: det begynner ved unnfangelsen av et menneskeliv. At det nye menneske er utviklet og svakt, og avhengig av sin mors organisme, har intet med den prinsipielle side av saken å gjøre, for det finnes også ikke så få som står i et fullstendig avhengighetsforhold til andre mennesker, uten at de av den grunn frakjennes sitt menneskeverd.

— — Denne høye vurdering av mennesket er Europas gave til verden, og når den går tapt, truer barbariet. Eksemplene skal være nevnt.

Når dette syn kan virke hårdt, beror det på at vi ikke har noe følelsesmessig forhold til fosteret, men desto sterkere til moren og familien forøvrig. Hadde vi hatt et slikt følelsesforhold til det ufødte barn, ville saken ha vært meget enklere. Men realiteten er i alle fall den samme».

Albert Schweitzer Humanetiker?

■ Ovenstående utsagn (minus spørsmålstegnet!) finner vi i et avisreferat fra et propagandamøte som Humanetisk Forbund nylig arrangerte. Her tillegges det professor dr. med. Gabriel Langfeldt, som vier megen tid og energi til å fremme en prinsipielt ikke-religiøs etikk, forøvrig med mer reformiver enn egentlig logikk eller (hvilket er underligere hos en yrkes-psykolog!) menneskelig innlevelsessevne.

Nu er vel Albert Schweitzer — som de fleste store mennesker — en uhyre sammensatt personlighet, og hans forhold til det kristne ortodoksi er utvilsomt et temmelig broget kapittel som kan virke selvmotsigende endog i hans egen fremstilling av det. Men professor Langfeldts tilbøyelighet til å klistre etiketten «humanetiker» på Schweitzer virker unektelig noe for-

hastet, når man i et brev fra legemisjonæren i Lambaréne til en annen stor kristen menneskevenn, Abbé *Pierre*, leser følgende betraktninger (her sitert etter tidsskriftet «Faim et Soif» nr. 2, s. 3):

«I sin siste tale i Templet i Jerusalem, i Mattheusevangeliets 25. kapitel, kaller Vår Herre Jesus oss til en innsats overfor dem som befinner seg i en eller annen nød, sult, uten klær, i fengsel, etc. Det er ut fra hva vi har følt av ansvar for disse nødstedte, og ut fra hva vi faktisk gjør for å hjelpe dem, at vi skal bli dømt på Dommens Dag. ... Det som verden venter på, er handlekraftige idealer. Den håper å få se en gjerning i Evangeliets ånd, som samtidig er velorganisert og effektiv. ... Det er Deres kall. Måtte Gud skjenke Dem visdom og kraft, så De makter å sende en stråle av Evangeliets klare lys inn i verdens mørke».

Smerten og smilet

■ Ethvert forsøk på å beskrive den katolske «mentalitet» vil måtte legge adskillig vekt på dens glede over spenninger, dens evne til å lage syntese i et «både-og», der hvor løsningen «enten-eller» ligger fristende nær. Vår er en «dramatisk» religion, det må være derfor den svarer så helt og holdent til selve menneskelivet. Med adskillig forundring ser vi de farverike kontraster som det katolske kirkeåret legger inn i tilværelsen bli jevnet ut og flatklemt eftersom disse siste rester av katolsk livsfølelse forsvinner fra norsk hverdag: Advent og jul flyter sammen i en glørete tingtangel-fest som begynner ca. 1. desember og dør ut stadig senere på nyåret: snart kan vi vel — som en ironisk penn har antydning det — «tenne de første St. Hansbål med de siste juletrær». Fastetid og påske flyter også sammen i et temmelig flatt landskap, og sekulariseres ned til begrepene «vårslapphet» og «påsketur».

Her er det grunn til å reagere og bli seg bevisst — ikke minst nu i fastetiden — de sinnets ekstremer gjennom hvilke Kirkens kloke og menneskelige pedagogikk lar oss gjenopp-

leve vår frelses historie. Påskens lys bryter frem på bakgrunn av Langfredags mørke, oppstandelsens glede i kristenmeneskets sinn forberedes gjennom kirkeårets 40 «fiolette» dager med deres alvorlige fordypelse i frelsens pris, den Kristi pasjon som forvandlet og forvandler våre liv.

Vår tro gir plass både for smerten og smilet, og den vet at den første er forutsetningen for det siste. Sammen favner de den eneste form for liv vi synes har en mening på høyde med menneskets bestemmelse. Det er i ordets farligste og mest forflatende betydning «verdslighet» å gå bort og glemme det.

Under liljens merke

■ Speiderbevegelsen jubilerer i år. Det er 100 år siden han ble født, alle gutters «B-P» (Sir William *Baden-Powell*), den engelske lorden og generalen som vokste ut over sin i og for seg snevre bakgrunn ved å bli henholdsvis internasjonalt, demokrat og fredsvenn. Han fikk aldri Nobels fredspris, men han hadde sannelig fortjent den. Det er dessuten i år akkurat 50 år siden han — altså allerede i en «satt» alder — organiserte den første speiderleir i historien. Siden dengang skylder nesten talløse ungdommer av alle raser og nasjoner denne geniale pedagogen at de fikk en god og sunn start i tilværelsen, ikke minst nettopp i et Europa hvor det nasjonale, klassemessige og rasebegrunnede hat i disse årene steg til uhyggelige høyder. Speiderbevegelsen motvirker dette ved å gi tusener en praktisk øvet grunninnstilling til livet og menneskene som både er kristen og human i sin legning.

Syv millioner gutter og fire millioner jenter står idag under B-P's speiderlilje. Vi vet ikke så nøye hva Norsk Speiderguttforbund har tenkt å si det norske publikum i jubileumsåret. Men ber speiderne oss om økonomisk støtte, så bør de få den rikelig og generøst fra dem som ikke lenger bærer «buksekanten over knærne». For de fortjener den.

Fr. Candidus.

Sommerkurser ved Institut Catholique i Paris

Fra 3. til 30. juli i år blir det kurser ved det kjente universitet Institut Catholique i Paris i fransk sprog og kultur for utlendinger som ønsker en innføring i den franske sivilisasjon. Temaet i år blir: Kjennskap til Frankrike, og kursene holdes på Institut Catholique i Rue d'Assas, 21, Paris 6. Kursene ble i fjor fulgt av 737 studenter og andre fra 55 forskjellige land.

Programmet for i år omfatter 14 kurser i fransk sprog hvoriblant et for fransklærere som ønsker å perfektionere seg, 6 kurser i oversettelse: tysk, engelsk, spansk, italiensk, hollandsk portugisisk, og en serie kurser om Frankrike i dag: fransk litteratur, historie, geografi, kunsthistorie, filosofi, religiøse og sosiale spørsmål, forskjellige andre emner.

I kursene er også innbefattet besøk og utflukter med fører flere ganger i uken rundt om i Paris og Normandie, Touraine, Champagne og Lorraine, videre pilegrimsferder til Lisieux, Lourdes og Domremy, Jeanne d'Arcs fødested.

Etter avsluttede kurser får de studenter som har bestått eksamen et eksamensbevis. Skriftlig innmeldelse innen 15. juni 1957. Et innmeldeskort fåes derpå tilsendt som gir 30 % reduksjon på de franske jernbaner. Det kan også ordnes med innlosjering for dem som søker om det innen 15. juni.

Utførligere opplysninger kan fåes fra *M. le directeur des cours universitaires d'été, 23, Rue du Cherche-Midi, Paris 6*. En internasjonal frimerkekupong bør vedlegges til svarporto.

PAUL GAUGUIN:

Et råd: Kopier ikke naturen for meget. Kunsten er en abstraksjon som bør trekkes ut av naturen i det man ser fremover og tenker mer på det å skape enn på resultatet. Den eneste måte man kan nærme seg Gud på er å gjøre som vår guddommelige mester selv: skape.

(Brev til Schuffenecker, august 1888.)

AUGUSTE RODIN:

Hvis ikke religionen var til, hadde jeg måttet oppfinne den. De virkelige kunstnere er faktisk de mest religiøse menneskene. Man tror at vi bare er sanselige. . . Vi blir tatt for barn som beruser seg i spillende farver og morer seg med formene som var det en lek med dukker. Det er å forstå oss dårlig. Linjer og nyanser er for oss tegn på skjulte realiteter. Vi ser forbi overflaten og inn til åndsinnholdet, og når vi så gjengir konturene, beriker vi dem med den ånd de omslutter. (L'Art.)

KATOLSK RADIOGUDSTJENESTE

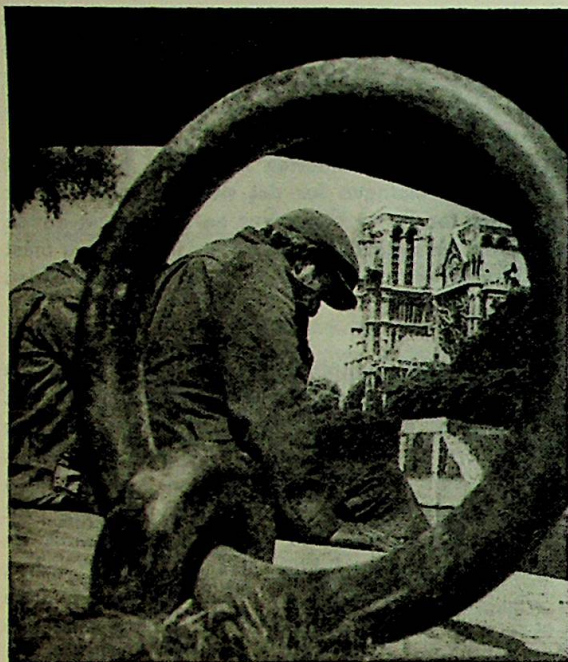
Midtfaste-søndag 31. mars kl. 18.00—18.45 vil Norsk Rikskringkasting overføre en aftenmesse fra St. Olavs kirke i Oslo. Pastor Anton Taxt forretter og preker, mens pastor I. Hansteen Knudsen vil orientere lytterne om messens gang. Kor og menighet synger den vanlige faste-messe (17de messe), og det henstilles til alle å ta del i sangen. Organist og dirigent er Rolf Østbye.

Det er første gang at en katolsk gudstjeneste overføres i Norsk Rikskringkasting.

Møte med Abbé Pierre

Av pater Hallvard Rieber-Mohn O.P.

Paris i mars.

Under
Paris'
broer.

Fotoet over disse linjer er unektelig en fagmanns arbeid: Her er fattigdommen og elendigheten blitt pittoresk, nesten idyllisk. Slik kan altså den forkomne også sees — som et ledd i en stemningsfull komposisjon.

Dette er en beretning om møtet med en mann, som enda han er mildheten i menneskeskikkelse, utvilsomt ville blitt farlig harm over denne «tuberkulose-romantikken» (uttrykket er Anders Sandvigs), dette ufølsomme forsøket på å gjøre en dekorasjon ut av en nød som burde rispe oss i hjertet.

En av Abbé Pierres venner hadde gitt meg hans adresse: 32, rue des Bourdonnais, en trang sidegate til den larmende forretningsbulevarden Rue de Rivoli. Det jeg visste om ham var fint lite utover det som aviser og ukepresse hadde overøst oss alle med. Nemlig at denne pariser-presten, som egentlig kom fra en velstående og borgerlig Lyon-familie, og hadde lidt mye vondt i motstandsbevegelsen og fangeleirene under siste krig, plutselig var blitt en samlende skikkelse og holdt den franske opinions opprørte hjerte i sin hule hånd, da han under kuldebølgen i februar 1954 mobiliserte et veldig «barmhjertighetens korstog» for å redde de husløse fra undergangen.

Det er visst typisk for både franskmenn og nordmenn (i motsetning til for eksempel tyskere og svensker) at vi er flinkere med det nødvendige skippertak og den generøse improvisasjon enn med den grundige og systematisk utholdende innsats. Det er tre år siden Abbé Pierre reiste en storm ved sin syv minutters radiotale, hvor han i hellig harme fortalte at et barn — som én blant mange lidende — var død samme natt av frost i et gammelt skur som følge av myndighetenes forsømmelser, og innbød ministeren for boligbyggingen til å delta i barnets begravelse (hva han så seg nødsaget til å gjøre). De innsamlingsstasjoner som Abbé Pierre åpnet ble fylt fra kjeller til loft på kort tid, hans bankkonto

for de elendige svulmet opp, og luksuspregede mennesker oppsøkte ham for å tømme sine lommebøker og legge igjen sine smykker og sitt pelsverk — ettertrykkelig såret i sin samvittighet. Også myndighetene tok et krafttak — i hvert fall så lenge opinionen var så rødglødende i sin harme at en demagog i prestens sted kunne laget en farlig politisk storm av saken.

Hva er der igjen av denne mektige bølgen? Ikke bare betydelige resultater, men en meget livskraftig og effektiv bevegelse. Hovedkvarteret i rue des Bourdonnais, en gammel lager- og kontorbygning som er om-innredet av Abbé Pierres folk til en summende bikube, med husville-herberge i første etasje — mennesket foran papirene! — tillater en å få oversikt over en imponerende gjerning som forlengst har sprenget Frankrikes grenser. Her er det at Abbé Pierre, hastig mellom to reiser og omgitt av en sverm medarbeidere og sekretærer, mottar oss og setter oss vennlig på sporet etter det vi ønsker å ta i øyensyn. Samtalen finner sted stående — han sitter nødig sier en av hans venner, for da faller han lett i søvn! En liten skikkelse som utstråler en eiendommelig blanding av mildhet og kraft og svarer fortreffelig til den «tittel» han oppbeholder i sin veldige organisasjon: «animateur» — den som gir impulsen og inspirerer. Han har et skjevt forlegent smil og gjør seg gjeldende ved en personlighet som hverken trenger den sterke stemme eller den store gestus. Hans godhet virker kjemisk fri for sentimentalitet, og gjennom all roen aner man en flamme som nok kan sende ut harmens gnister når noe opprører ham. *Hva* som opprører ham, det vet nå en hel verden.

Norge, og de nordiske land overhodet, interessere ham. Riktignok har vi ikke det forkomne «under-proletariat» som han særlig har viet sitt liv og sitt hjerte. Men i motsetning til mange av oss her hjemme ser han nødens problemer i verdensperspektiv, og setter et stort og kritisk spørsmålstejn ved nasjoner som kan sitte trygt og ubekymret på sin bak fordi de har løst nødens problemer innenfor sine egne grenser, og slår seg til ro med det. Han vet godt at vi er ikke blottet for internasjonal ansvarsfølelse, blant annet nevner han anerkjennende Travancore — vår hjelpeinnsats i India. Og det er ikke minst fordi vi lokalt har innfridd så mange av hans håp for de fattige at han forbereder et spesialnummer av sitt tidsskrift «Faim et Soif» (120 000 eks.) over de nordiske lands ansvar i korstoget mot verdensnøden. Men han har et videre lykke-begrep enn det som er offisiøst hjemme hos oss: Hvorfor har Danmark verdens

høyeste selvmordsprosent? Hvorfor tar ungdomskriminalitet og opptøyer slike paradoksale dimensjoner i Sverige? Hva er det som svikter i vårt nordiske velstands-ideal, siden livsgleden og livsutfoldelsen tydeligvis først og fremst er å oppsøke annetsteds? Skulle det være at vi i strevet for den materielle trygghet har innsnevret menneskesynet og lykke-idealet, glemt at vår høyt utviklede og kompliserte tekniske og sosiale livsform trenger «un supplement d'âme» — mer sjeelig energi og kultur, ikke *mindre*?

Vi besøker bevegelsens vugge, det skjoldete gamle huset ute i forstaden Neuilly-Plaisance som Abbé Pierre fylte fra loft til tak med «fillepellere» og husløse. Det er omgitt av brakker og skur, tømret hastig sammen av bordbeter og bygningsavfall — en rønneleir som nå fjernes for at myndighetene i sin uforbederlige treg-het ikke skal tro at noe er definitivt løst ved denne nød-tørftige (og avgjørende) lynhjelp til mennesker som ellers var omkommet eller gått til bunns.

Siden 1954 har Abbé Pierres byggelag gitt ca. 10 000 mennesker skikkelige boliger, men et langt større antall kan takke ham og hans bevegelse for at deres desperate boligsituasjon er blitt løst — hans energi virket som ringer i vannet og skapte en helt ny innstilling både hos autoritetene og i folket.

Mens hans medarbeidere (ca. 60 ansatte og over 1000 frivillige) slik organiserer hans første impuls, er Abbé Pierres hvileløse hjerte allerede engasjert i nye problemer. Hans institutt i Paris samler et veldig materiale for på det internasjonale plan å kartlegge nødens —

Abbé Pierre anbringer en gammel uteligger under tak for natten.

særlig sultens — dimensjoner og årsaker, og for å lage en verdensplan til bekjempelse av den.

Både i husvilleproblemet og i denne sistnevnte oppgave ser vi Abbé Pierres særlige misjon klart. Selv med den største organisasjon vil hans private velgjørenhet bare være som en dråpe i havet overfor verdensnødens problemer. Men i tillegg til hva han makter av hjelp, vil han være en vekker for folkenes samvittighet, stille de rike overfor ansvaret for de fattige, engasjere intelligens, hjertelag og organisasjonsevne i en barmhjertighetens internasjonale. Hvis dette troens eventyr lykkes ham, inkarnerer denne lille presten i sin slitte soutane et svimlende håp for fremtiden. Hans prinsipper er besnærende enkle, som alle virkelig betydelige åndelige impulser. Du skal ikke lindre den øyeblikkelige nød uten også å gå løs på dens årsaker. Og du skal omvendt ikke gå løs på årsakene uten også å ta deg av den øyeblikkelige nød. Og vil du forstå noe av det du gjør for de nødstedte, så må du *leve med* — uavbrutt — i deres prøvelser. Abbé Pierres store tanke befinner seg således utspent i likevekt mellom verdensdimensjonene og denne livsnære realisme som holder ham papir-idealisme fra livet, og daglig sender ham ut til det konkrete medmenneske. Ikke bare for å lindre dets savn og behov. Men for å gi det sitt menneskeverd og sin livslykke tilbake ved at det selv blir i stand til å gi — til andre. For ikke så lenge siden ba Sultanen av Marokko ham om å komme til Casablanca og se på en slum hvor 20 000 mennesker bor sammenstuvet i navnløs elendighet. Kunne Abbé Pierre redde dem? Nei — men han kunne vise konkret og realistisk *hvordan* de kunne reddes, ved at de som *ikke* gikk til grunne på denne møddingen ble seg bevisst ansvaret for sine brødre og omsatte det i handling. Giveren og mottageren vokser begge inn i en større menneskelighet.

«Barmhjertighet» — ordet er et av de edleste og ett av de mest forkjete i den kristnes ordforråd. Så dårlig har den kristne ofte kjent sitt ansvar, at der for mange av hans ikke-troende medmennesker er kommet til å bli en motsetning mellom barmhjertigheten, nestekjærligheten på den ene side og rettferdigheten på den annen. Abbé Pierre vet, som enhver sann kristen burde vite det, at «barmhjertighet» ikke er den nedlatende rikes måte å lure seg unna rettferdighetens forpliktelse på. Han skal værsgod yte sin *skyldighet*, ikke gi almisser i stedet. Men utover rettferdighetens mulige virkeliggjørelse i en verden som den vi lever i, vil menneskene alltid trenge barmhjertigheten, ikke som en nødhjelp, men som et større og edlere forhold mellom mennesker. *Gavens* innerste mening, den har Abbé Pierre vist oss alle når han har gitt nettopp navnet «Emmaus» til sine nød-boliger for de elendige: Det var en ukjent de ba inn under sitt tak. Men da han brøt brødet for dem i aftenstunden gjenkjente de hans sanne trekk.

H. Rieber-Mohn.

Jeg tror -

Under titelen «Jeg tror» har Dagbladet, Oslo, i det senere hatt gående en artikkelserie, der representanter for ulike livssyn her hjemme er blitt utfordret til kort å berette hva de står for. Pastor Edvard Vogt har gitt det katolske bidraget (6.3.57), og vi sakser det herved in eksteno.

VITEN er en erkjennelse bygd på egen erfaring, mens **TRO** er en erkjennelse bygd på en annen persons erfaring. Troens verdi avhenger av denne andre persons erfaring.

Vi kan vite at det bak de begrensede ting og verdier som vi kan erfare, må finnes en siste årsak, en Skaper, som besitter alle tingenes positive egenskaper i en uendelig målestokk, men vi kan ikke vite hva denne Gud er i seg selv eller om Han ønsker noe mer av oss enn det at vi skal følge moralens bud. Her er vi avhengig av en Guds åpenbaring som vi må tro.

TROENS UTGANGSPUNKT. — Stilt overfor Dagbladets plassmangel har jeg måttet velge mellom å gjøre rede for min vei til troen og å fortelle om min tros innhold. Jeg innskrenker meg da til noen ord om det siste, — om selve den lære jeg tror.

Hva veien angår, får det være nok å nevne at jeg er vokst opp i en luthersk familie, og at jeg fant tilbake til den opprinnelige kristne lære etter et langvarig, systematisk studium av de foreliggende muligheter. Et slikt studium av Bibel og historie kan påvise *hvem* Kristi sanne, autoriserte representanter er. Først når jeg vet det kan jeg bli stilt overfor *troens* spørsmål, spørsmålet om jeg vil tilpasse min tanke og min vilje og mitt liv til de realiteter som disse læreres ord viser meg.

GUD ER ET SAMFUNN — Det budskap jeg har anerkjent er at Gud, som for den naturlige tanke fortoner seg som en enhet, i seg selv er et *Samfunn* mellom tre guddommelige personer, Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd, — tre personer forent i en og samme guddommelige natur i en hellig og evig Treenighet. Det er bare på grunnlag av denne erkjennelse at vi kan si at Gud er Kjærlighet. En ensom Gud kan ikke være kjærlighet, selv ikke i forhold til sine skapninger. Dette ville innebære at Han er avhengig av noe som ikke er guddommelig og evig.

GUDS INNBYDELSE — Kristendommen innskrenker seg ikke til et løfte om at Gud er villig til å tilgi sine skapninger og frelse dem fra de evige følger av deres synder mot Hans lov. Kristi glade budskap er at Gud heretter innbyr oss til å ta aktivt del i sitt eget guddommelige samfunn.

Hvordan skal denne fantastiske mulighet kunne bli virkelighet, tatt i betraktning den uendelige avstand mellom Skaper og skapning? Det kan bare skje ved at vi ved Guds frie nåde får en reell del i en av de tre guddommelige personers liv. Denne mulighet ble åpnet opp for oss da Sønnen ble menneske og dermed gjorde sin guddommelighet tilgjengelig for oss.

FRELSEREN TRENGTE IKKE FRELSE — Den guddommelige Sønn kunne ikke oppta i sin person en men-

neskenatur som slik som vår er merket av synden og derved isolert fra Gud. Om Hans mor, slik som våre foreldre, i en innledende periode av sitt liv hadde vært delaktig i den gamle slekts tilstand, da ville Jesus selv ha måttet bli renset, slik vi må bli det ved dåpen, for å kunne bli forenet med Gud. Denne selvmotsigelsen ble unngått ved at Kristus renset den kvinne Han valgte som sin mor fra enhver skygge av synd fra hennes livs første øyeblikk.

Ved å anerkjenne denne lære gjør vi ikke Maria til mer enn det evangeliet kaller henne, et menneske fylt av Guds nåde, — men ved å benekte den blir vi før eller siden brakt til å benekte Kristi guddommelighet og til å redusere Ham til et usedvanlig godt menneske, et Guds redskap.

KRISTUS I KIRKEN — Vår enhet med Jesus fra Nazaret, menneske og Gud, må være mer enn et moralsk-psykologisk faktum, — mer enn en ytre harmoni mellom Hans og våre tanker, vilje og handlinger. Derfor stiftet Kristus en Kirke og identifiserte sin frelsende menneskelighet med den. Som medlemmer av Kirken er vår enhet med Kristus og med hverandre intimere og mer direkte enn vår enhet med våre landsmenn i den samme nasjon eller med våre søsken i den samme familie. Bare kjærligheten mellom mann og hustru kan bli så stor at den kunne brukes av Kristus som et svakt bilde på Hans enhet med oss i Kirken.

Denne Kirke ble av Kristus stiftet som et synlig, menneskelig samfunn under én leder. Han forutså at falske profeter og blinde veiledere ville fremstå og at mange flokker ville bli ledet på farlige veier bort fra hjorden, og Han gjorde det klart at de alle må finne fram til den ene hjord og ene hyrde (Joh. 10, 16), — til den Kirke som Han selv stiftet og kalte for sin og som Han ga sine løfter (Matt. 16, 18) og sine fullmakter (Luk. 10, 16, Matt. 28, 19, Mark. 16, 15, Joh. 21, 15).

KRISTUS I MESSEN — Vår enhet i Kirken skapes ved Kristi sakramenter og først blant dem Nadverden, slik vi deltar i denne i den hellige Messe og i Kommunionen (altergangen). I den hellige Messe gjør Jesus oss samtidige og medvirkende i sin freslesgjerning. Det er her Han mottar vår bønn, våre kjærlighetsgjerninger, våre offer og lidelser og forener alt med sitt eget offer på Golgata slik at vårt liv kan bære frukt med Ham. I Kommunionen forener Han oss så i sin egen person ved at Hans eget fysiske legeme blir vårt (Jfr. f. eks. Joh. 6, 51 ff.)

HELLIGJØRELSE — Kristus venter mer av oss enn det å bli måner som passivt reflekterer en brøkdel av Hans kjærlighets lys. Han vil at vi skal ta opp vårt kors slik Han selv tok det opp. Han ber oss om hjelp i Getsemane og på Golgata og i Messen. Vi må som Paulus utfylle i vårt kjød det som mangler i Kristi lidelser (Kol. 1, 24). Dette kan vi selvsagt ikke gjøre ved egen kraft, men vi kan gjøre det ved den nåde, ved det guddommelige liv vi har del i i Kristi legeme. Vi er «unyttige tjenere» fordi det ikke er vi, men Kristus som handler i oss.

Det som Kristus krever av oss er bare vårt ja, — vår trofasthet og kjærlighet. Den første som av Gud fikk kraft til å gi dette ja var Maria, hun som først elsket og tjente Jesus. Hun var trofast mot nåden og hun kan derfor også gi det hun har mottatt til andre, slik også vi kan gjøre det etter at vi selv har latt oss hjelpe til å tjene Jesus.

En gjettekonkurranse...

En av våre sogneprester sendte før jul ut et sognebrev, der han innbød menigheten til å ta del i en gjettekonkurranse. Konkurransen var av en slik original art, spørsmålet så underfundig og svaret så rikt på refleksjoner, at vi tillater oss å gjengi begge in ekstenso.

«I vår menighet er det flere foreninger. Det skulle synes å være mange nok. Allikevel tenker sognepresten på å stifte en ny. Men det blir av helt uvanlig slag. Foreningen skal ikke ha medlemmer. Allikevel kan alle være medlemmer. Den skal ikke ha noe styre, men har allikevel et styre. Den har ikke noen særlige oppgaver, men har allikevel den største oppgaven i menigheten. Den holder ingen møter, men har allikevel møter så ofte som mulig. Den har ingen kontingent. Dog kan det koste endel å være med. Allikevel kan den som ingen penger har betale like lett som den som har mange. Hvem kan gjette hva slags forening dette er? Svar i lukket konvolutt kan innsendes til sognepresten. Han oppstiller for beste løsnin en verdifull gevinst som ikke kan ses og heller ikke kjøpes for penger. Løsning og navn på vinneren kommer i neste sognebrev.»

Gjettekonkurransen satte spekulasjonene i gang hos flere. Men ingen hadde helt riktig løsning. I det følgende sognebrev kom så svaret:

«Den nye forening er ikke en forening i vanlig betydning, men en aktivisering av det åndelige bånd som binder medlemmene i en kristen menighet til Frelseren og sammen med hverandre. Trosbekjennelsen, Guds bud, bønner, messeofferet og de andre hellige sakramenter er de ting vi har felles. Alle er medlemmer i et kristent nestekjærlighetens brorskap. Noen innmeldelse trenges ikke. Vi ble

---

DE HELLIGES SAMFUNN — Dette at Gud har villet at vi mennesker gjensidig skal hjelpe hverandre i vårt forhold til Kristus, er et uttrykk for den guddommelige verdighet Han har gitt oss. Det er dette vårt samfunn i Ham som gir kjærlighetsbudet dets mening. Når det en gang iblant lykkes oss å gjøre noe for Jesus, tenker vi da på den kraft som er gitt oss av de syke og gamle som tålmodig forener sine lidelser og sin forlatthet med Jesus i bønn for andre? Tenker vi på den uhyre kraft til det gode som strømmer utover verden fra de mange klostre hvor hundretusener av munk og nonne systematisk ber og ofrer sin egenvilje til Kristus for å bringe styrke til mennesker de aldri har sett? Tenker vi av og til på alt det som menneskeheten skylder de hellige i himmelen og de skatter disse har samlet der til gagn for alle som søker deres vennskap?

DET LEVENDE HAP — Vi finner heldigvis ennå livgivende rester av denne opphøyde, ansvarstunge, kristne lære i mange av de sekter som har forlatt den ene hjord. Måtte alle finne fram til det fulle samfunn med Maria og med alle århundrers hellige, slik at vi alle kan bli hjulpet og kan hjelpe hverandre til stadig mer å elske og tjene vår Frelser. Da vil vi en gang sammen få erfare det evige gode som nå bare kan erkjennes ved troens indirekte lys.

Edvard Vogt.

innmeldt ved dåpen. Noe *valgt* styre finnes ikke. Frelseren selv er den som skal styre alles sinn og hjerte. Foreningen arrangerer ikke møter. Men alle møtes jo i kirken til bønn og tilbedelse. Dette fellesskap i bønn, tilbedelse og ikke minst forbønn er det største formål i menigheten. Vår felles oppgave er å frelse sjeler. Enhver sin egen. Men, siden ingen kan si som Kain: «Er jeg min brors vokter?» har vi også ansvar for hverandre. Det er gode kristnes bønn, forbønn og offer som bringer Guds nåde og miskunn til de mange som kanskje slett ikke tenker på at de har en sjel som skal frelles for evigheten. I vår by og vårt land, ja, over hele verden er det nok av slike. Vi har dem også innenfor vår egen menighet. Det vil koste deg endel å være aktivt med. Ikke i penger. Derfor kan alle, uansett inntekt og skatteligning, være med på like fot. *Din* innsats kan være: 1. Å prøve å gjøre deg helt klart å være en kristen og katolikk. Det vil kreve studium, betraktning og ikke minst lydhørhet overfor Kirkens stemme. 2. Å prøve å leve helt ut som *aktivt* medlem av den kirke Frelseren stiftet for å frelse din og alle andre menneskers sjeler. Å være aktiv kristen vil si å tro på Jesus og holde for sant alt det Han gjennom sin Kirke sier til oss. Dernest å se Jesus som det store ideal vi hver dag i all vår skrøpeligheit prøver å bli mer lik. Dette vil igjen si at vi hver dag setter Guds vilje, ikke våre egne tilfeldige innfall og lyster, som norm for dagens innsats. For å klare det må jeg flittig bruke de midler Jesus gir meg nettopp for å kunne ligne Ham. De er: 1. Daglig, regelmessig planlagt og gjennomført bønn. 2. Selvransaking med Jesus som forbilde. (Hva ville Jesus ha tenkt, sagt og gjort i mitt sted?) 3. Tålsom, offervillig, tilgivende nestekjærlighet. 4. Trofast deltagelse i felles Gudsdyrkelse (den hl. messe) og hyppig mottagelse av de to store sakramentale nådemidler, skriftemålet og den hl. kommunion. Særlig ved det siste nedkaller du Guds nåde over deg selv, dine kjære, din neste, både levende og død og over din menighet. Den som hyp-pig, i tro og ydmykhet, tar imot Frelseren i Sakramentet, kan alltid ofre sin kommunion for andre. Ikke minst på *den* måten kan du meget aktivt bidra til sjelenes frelse. I en menighet hvor mange går til kommunion regelmessig er det alltid et rikt kristent liv og en nestekjærlighetens og fordragelighetens ånd. For da lever de enkelte på et *overnaturlig*, ikke bare *naturlig* plan. Tenk da over dette nettopp du som leser dette og finn ut om du ikke først og fremst vil være et aktivt medlem av denne nye, men likevel så gamle forening. Hvis resultatet blir at antallet av hl. kommunione stiger sterkt, da vil det bli vekst og fremgang i menigheten. All annen, omenn aldri så nyttig, rent menneskelig aktivitet i en menighet fører ikke til målet. Husk: Det er først og fremst *din* innsats det gjelder.

Hva *premien* var, har flere forstått: Den hellige messe. Siden ingen har sendt inn helt riktig løsning går premien isteden til *alle*. Sognepresten vil hver søndag fremover ofre den hellige messe for hyppigere kommunion og åndelig vekst i menigheten. Heller ikke *du* blir glemte.»

Vakre glassmalerier til Florida Sykehus

I disse dager får Florida sykehus i Bergen to vakre glassmalerier. De er 3 m. høye og 1 m. brede og forestiller St. Sunniva og St. Frans Xaverius. Det er kunstneren Jørgen Skaare som har laget kartongene, og de er utført av glassmesterfirmaet G. A. Larsen i Oslo.

UTLANDET

VATIKANET

Nye utgravninger.

En beretning om nye arkeologiske funn som ble gjort da det skulle bygges en ny bilgarasje i Vatikanet, er overrakt pave Pius XII. Det er funnet graver med godt bevarte skjeletter, og av særlig interesse er tallrike mosaikker og fresker. Man har også funnet gravlamper, glasskalker og mynter som gjør det mulig å fastsette tiden for gravanleggene. De stammer fra 1. århundre etter Kristus, fra Claudius Neros tid.

Kommunistene ikke raske nok!

Alle marxistiske stater, særlig i de land hvor befolkningen holder fast ved katolske tradisjoner, har erklært åpent at deres håp er en splittet Kirke. Kommunistene søker derfor å skape splid, å sette de troende opp mot prestene, og «progressive» prester opp mot «reaksjonære» prester. Overalt har disse manøvrer etter å ha virket en stund, spilt fallitt. Det har vist seg i Polen, og likeså i Ungarn. Men det er denne taktikk som Kadar-regjeringen nå forsøker å gjenta. Baktalelseskampanjen mot kardinal Mindszenty har tiltatt igjen i det siste, og flere andre medlemmer av episkopatet beskyldes for å ha eliminert «demokratiske og fremskrittvennlige» prester.

Tragedien om «det progressive presteskap» er nå velkjent nok. En håndfull prester som har latt seg vilde og er lyst i bann av sine biskoper, blir fremstillet av styremaktene som geistlighetens sunne element, som de der følger med i utviklingen. Disse ulykkelige blir så holdt på kommandoposter, ikledt en imaginær verdighet, ikke anerkjent av det virkelige hierarki og ikke av leg-folket.

Men Vatikanet har kommet nye foretagender av denne sort i forkjøpet. Den 6. februar ble tidligere cistercienserpater Richard Horvath ekskommunisert. Han er visepresident for den marxistiske fredsbevegelse og installert av regimet i en menighet i Budapest. Vatikanet har også kunngjort at alle medlemmer av det ungarske presteskap som ikke har sin myndighet fra Kirkens lovlige autoriteter og utøver geistlige funksjoner uten mandat, suspenderes og forbyes.

Stilt overfor dette utvetydige varsel, vil det bli meget vanskelig for regjeringen Kadar å misbruke katolikkens tillit og få dem på avveie. Det gjenstår da bare den utvei å kaste masken og ty til åpen forfølgelse.

BELGIA

Katolikkene mot militærtjeneste for kvinner.

Det belgiske kammer vedtok 28. februar lovforslaget om opprettelse av frivillig kvinnelig militærtjeneste. 93 sosialister og liberale stemte for og 83

katolikker mot. Før avstemningen erklærte formannen for parlamentgruppen i det kristent-demokratiske parti at katolikkene ville stemme mot forslaget, da regjeringen hadde avslått flere av de sosiale og familievennlige endringsforslag som var fremsatt av det kristent-demokratiske parti. Heller ikke var det uttrykk klart i hvilke avdelinger av hæren kvinnene skulle settes inn og hvilke oppgaver de skulle få.

Hva Pravda ikke sier...

I sin spalte «streikebevegelser i utlandet» hadde Moskva-avisen Pravda nylig en kort opplysning om streiker i forskjellige kulldistrikter i Belgia. 40000 grubearbeidere har holdt opp å arbeide for å oppnå bedre arbeidsbetingelser, skrev kommunistavisen.

Hva den ikke skrev er at denne streikebølge utelukkende skyldes initiativet fra de kristne fagforeninger. Det ville sikkert ikke være heldig om folket i Sovjetsamveldet fikk vite at det utenom kommunistpartiet finnes andre fagforeningsgrupper som interesserer seg for arbeidernes kår, fremfor alt ikke når disse grupper er kristent inspirert.

CHINA

Kinesiske kristne ber: Ingen besøk i China!

Etter en melding fra det romerske «Fides» har de kinesiske kristne rettet en anmodning til verden om ikke å besøke det røde China. Denne appell kjenner netegner den tilstand kristendommen befinner seg i «bak bambusteppet».

«Av hensyn til dens anseelse i den internasjonale verden innbyr den kinesiske folkeregjering ofte kristne fra forskjellige land til å besøke China», heter det i budskapet. På den måte vil den vise at det hersker religionsfrihet i det røde China. «Men de besøkende får bare treffe prester og troende som er «fremskrittvennlige», og utnevnt av regjeringen. De steder som blir vist frem er forberedt på forhånd, og ingen besøkende får reise rundt på egen hånd. Derfor ber de kristne kinesere: Helst ingen besøk i China.»

DE FORENTE STATER

Notre Dame-universitetet under utvikling.

Det kjente Notre Dame-universitet er gått i gang med en del reformer for å heve den akademiske standard. Adgangsbetingelsene er blitt strengere, studieplanene og pensum mer krevende, og flere bygninger er oppført. En millionplan kalt «berømte professorers program» skal skaffe universitetet de mest fremragende autoriteter på sine spesielle områder fra hele verden. Blant navnene finner man filosofene Martin D'Arcy, S.J., og Jacques Maritain, kritikeren Allen Tate, kunstmaleren Jean Charlot, h.r.dommer William O. Douglas og historikeren Arnold Toynbee.

Utvandrere kan få prisbelønning.

Den internasjonale katolske utvandringskommissjon har satt opp en prisbelønning for den beste besvarelse på spørsmålet om etterkrigsemigranternes tilpassning i deres nye land. Bare emigrantere selv kan delta i konkurransen, og premien er 100 dollars. Bedømmelses-

komitéen vil ikke legge vekt på den litterære kvalitet eller i hvilken grad det har lyktes utvandrerene å finne seg til rette, men utelukkende ta hensyn til om besvarelsen gir et klart bilde av vanskeligheter og hindringer i det nye land, og dermed bidrar til å løse slike problemer.

Katolsk hjelpetjeneste aktiv i Spania.

4.2 millioner personer i Spania har fått levnetstmidler gjennom den katolske hjelpetjeneste, Catholic Relief Services. Den spanske katolske avis «Ya» har anslått verdien av de utdelte varer til 40 millioner dollars.

En moderne kvinne som omsetter Evangeliet i praksis.

Ikke langt fra den berømte Wall Street i New York ligger et usedvanlig hus. Ved middagstider står der daglig en lang rad mennesker for å få et måltid mat av Dorothy Day.

I samme hus er redaksjonen for den kjente avis «The Catholic Worker», som utkommer daglig i et opplag på 150 000. For Dorothy Day ble katolikk og kom til denne avis, hadde hun ført et høyst avvekslende liv, men hennes medfølelse med de ulykkelige i samfunnet har alltid vært fremtredende.

Som datter av en sportsredaktør i New York ble hun tidlig interessert i reportasje og har også skrevet bøker. Hun har gjennomgått stadier som kommunist, anarkist og streikende suffragette, og har alltid stilt sitt journalistiske talent i sakens tjeneste. Hun har kjent sult, fengselsopphold, arbeidsløshet og elendigheten i New Yorks og Chicagos fatigstrøk.

I 1931 ble hun katolikk, og siden da har hun hovedsakelig arbeidet i Christie Street 223, Daily Workers bygning, hvor hun praktiserer Evangeliets forskrifter om å bistå samfunnets ulykkelige. Det strømmer stadig gaver i form av penger, klær etc. inn til henne, og hun blir derved i stand til å skaffe mat og andre fornødenheter til tusener av mennesker hver eneste dag.

FRANKRIKE

Stor underjordisk basilika i Lourdes.

Biskopen av Lourdes har bedt katolikkene i hele verden om å bidra til de nødvendige utvidelser av grotten, hvor arbeidet med en stor underjordisk basilika nå er påbegynt. Den nye kirke skal bygges slik at syke og pilegrimer lettere kan delta i gudstjenester.

ITALIA

Atomkraft og europeiske problemer.

Den annen europeiske kongress om problemer i forbindelse med atomenergien ble holdt i Roma i februar. Disse kongresser organiseres av Det katolske institutt for sosial virksomhet.

Kardinal Siri, erkebiskop av Genova, åpnet kongressen med et foredrag om «de etiske verdier ved utnyttelsen av atomkraften».

Jocister fra hele verden til Roma.

Jocistene, eller Unge kristne arbeidere, forbereder et verdensmøte i Roma 25. august i år. Det er første gang at unge kristne arbeidere fra hele verden kommer sammen for å utveksle erfa-

ringer og drøfte problemer, og det er anmeldt ca. 30 000 som er delegert av sine arbeidskamerater.

Selv om slutten av august er den varmeste tiden på året i Roma har man valgt dette tidspunkt da de fleste har ferie på den tid. Reisen er forbundet med store ofre da mange bare tjener det nødvendige til livets opphold. I Frankrike f. eks. viser unge fabrikkarbeidere og andre en god kameratslig ånd ved å legge til side en viss sum hver uke som går til den planlagte reise for 6000 gutter og piker.

Gjennom sitt arbeide i de 30 år sammenslutningen «Unge kristne arbeidere» har bestått er det samlet presise opplysninger om arbeidsforhold, lønninger, boliger, fritid etc. i arbeidermiljøer. De unge som er engasjert i dette opplysningsarbeide vet hvilke enorme virkninger slike ting har på den fysiske og åndelige sunnhet, og på de unge arbeideres trosliv.

I et land som Frankrike står jocistene bak loven om en måneds ferie om året for arbeidere under 18 år, den kulturelle ferieuke, yrkesveiledning, opprettelse av hjem for unge arbeidere — for å nevne noen av deres foretagender.

Møtet i Roma vil også markere fellesskapet og enheten for arbeiderungdommen fra hele verden, og jocistene oppfordrer unge og eldre til å delta i deres aksjon og bidra til en god kameratslig ånd og rettferdighet der hver enkelt finner seg. Det er grunnlaget for en sann internasjonal fred.

PORTUGAL

Presteskaper.

I Portugal er det for tiden 7 963 451 katolikker og 5 014 prester. Det blir 1 prest for 1 588 katolikker.

Tallet på prester varierer svært i de forskjellige distrikter, i bispedommene Braga og Braganca er det 1 prest for 950 innbyggere, mens det i Beja er bare 1 prest for 7 500 innbyggere.

SUDAN

Avis på arabisk.

1. januar i år utkom første nummer av en katolsk avis i Khartum i Sudan. Den heter «As Salam», og kommer foreløpig hver 14. dag i et opplag på 3 000 eksemplarer.

Hensikten med den er å presentere aktuelle nyheter for leserne — katolikker og andre — fra en katolsk synsvinkel.

SVEITS

Kirken og den religiøse toleranse.

Den kjente sveitsiske biskop, mgr. Charrière, holdt den 28. januar et foredrag i Lausanne om Den katolske kirke og den religiøse toleranse. Foredraget ble fulgt med stor oppmerksomhet av en stor mengde tilhørere hvorav de fleste var studenter.

Etter først å ha rost den forståelse og gjensidige respekt som preger det overveldende antall av befolkningen i Sveits, konstaterer biskopen at det råder en spent situasjon mellom katolikker og protestanter i forskjellige andre land. Hva ville hende her i Sveits hvis katolikker og protestanter begynte med de metoder som praktiseres enkelte andre steder i Syd-Amerika, Italia, Spania? Det ville bli religionskrig!

Etter disse innledende bemerkninger gikk foredragsholderen over til å omtale Den katolske kirkes holdning overfor andre religiøse konfesjoner. Han sa bl. a. at ikke bare Den katolske kirke, men også katolsk inspirerte politiske partier plikter å utvise en oppriktig toleranse overfor annerledes tenkende mennesker. Biskopen siterte i den forbindelse meget treffende uttalelser av pavene Leo XIII og Pius XII. Videre sa han at den katolske lære ikke godkjenner en ubegrenset religiøs frihet. Men i vår tids internasjonale overenskomster og konstitusjoner er religionsfrihetens grenser alltid de samme som grensene for den offentlige orden og moral. Man kan derfor ikke behreide Den katolske kirke at den setter grenser for enkelte kultusformer all den stund alle andre gjør det.

Likevel mener mange at Den katolske kirke setter for trange grenser. Biskopen fremhevet at Kirkens fast utformede lære langt fra hindrer en virkelig toleranse på det praktiske plan, men tvert om er den sikreste og varigste kilde til en sann respekt for nesten, enten denne er troende eller ikke. En likegyldig innstilling til den religiøse lære fører derimot nesten alltid til et forherdet sinn og ofte til det rene tyranni. Det er ingen grunn til å være engstelig for Den katolske kirkes faste holdning når det gjelder dens lære; den er langt fra å være noen hindring for en sann forståelse og toleranse på det praktiske område.

Mgr. Charrière avsluttet foredraget med å oppfordre sine tilhørere til å be innstendig om alles enhet i den tro og kjærlighet som var villet av Kristus.

En pioner for den katolske verdenslitteratur.

Den sveitsiske katolske forlegger Jakob Hegner fylte 75 år i februar. Han har vært med på å bane veien for en verdenskjent katolsk litteratur i vårt århundre.

TYSKLAND

Prestevigsel på film.

Instituttet for film og bilder har tatt opp en fargefilm i Freisingerdomen om prestevigsel. Medvirkende i filmen er bl. a. erkebiskopen av München og Freising.

Filmen er nå fremvist i München, den varer i 30 minutter, og viser de viktigste deler av liturgien ved en prestevigsel. Den vil særlig bli brukt i religionsundervisningen i skolene.

Protestantismen studeres.

Erkebiskopen av Paderborn har åpnet et nytt sentrum, Möhler-instituttet, til fremme av forståelse mellom katolikker og protestanter, — slik dette må komme, uttalte erkebiskopen i sin åpningstale. Toleranse, fortsatte han, betyr ikke godkjennelse, men respekt for den menneskelige personlighet hos dem som tar feil.

Det nye institutt er oppkalt etter Adam Möhler, en katolsk teolog som levde i begynnelsen av det 19. århundre. Hans mest kjente verk er boken «Symbolikk».

UNGARN

Biskopene om hjelpearbeidet.

Mgr. Groesz har som talsmann for de ungarske biskoper, sendt et brev til Det internasjonale røde kors i Budapest, datert 28. januar:

«De ungarske biskoper har på et møte i Budapest den 23. januar, diskutert det arbeide som gjøres av Røde Kors' internasjonale komité, Det ungarske røde kors og Den katolske aksjon. Etter å ha gått igjennom de rapporter og opplysninger som var stilt til disposisjon for møtet, er episkopatet tilfreds med at hjelpeforetagender kan gjennomføres uten hindringer, og at Det internasjonale røde kors, Det ungarske røde kors og Den katolske aksjon deler ut hjelpemidler i overensstemmelse med Røde Kors' prinsipper. Biskopene er overbevist om disse hjelpeaksjoners filantropiske karakter, og da det er fremskaffet visshet for at hjelpen ikke kommer på avveie, er de glad over å kunne gi arbeidet sin støtte.»

FREDRIKSTAD		ARENDAL
FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.	HELENE ANDRESEN Kjøtt- og pølsevarer Fredrikstad Tlf. 2031	OLAV SLAATTENE Gartner Tlf. 1958 Havstad, Arendal
	OSLO	
	<i>Joh. Weydahl</i> ^{1/2} Oslo - Centralb. 68 18 07	KFAFE og HERMETIKK en gros

UTLAND

Margarin

Dag-Ny
MARGARIN - FABRIKK

BERGEN

ERLING
KRAGE A/S

Pryd- og brukskunst

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

*Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk*

Til buljong
supper, sauser
og stuinger

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

NOREX SUPPE
KRAFT

BULJONGPULVER og
ekte KJØTTEKSTRAKT

WISBECH

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

ØKONOM Centralopvarmning

Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerep. — Eftersyn

**A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

N. JOHANSEN

Bakeri & Konditori

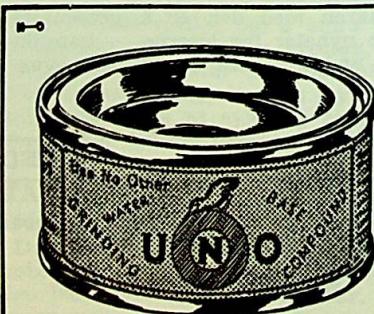
Valkyriegt. 1 - Oslo

MICHAEL BERG

Autorisert installatør

Theresegt. 26 - Oslo

Telefon 60 24 05

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**